

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7971. szám
4 oldal,
30 bani
Péntek
1970.
november 6.

Nicolae Ceaușescu elvtárs tegnap felkereste a főváros piacait és megvizsgálta ellátásukat

Tegnap reggel Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke felkerest a fővárosi piacot. Reggel 7 órakor Nicolae Ceaușescu elvtárs a Dorobanți piacra volt. Azután elment az Obor piacra, az Eliade Intre Vii utcai ILF-raktárba, a Pantelimon piacra, a Hala Traian piacra, az Unirii piacra, a Calea Victoriei-en lévő Fortuna üzletbe, az Ilie Pintilie piacra.

Ceaușescu elvtárs tüzetesen megvizsgálta a zöldségfelekkel, hussal, halal és más mezőgazdasági élelmiszerekkel való ellátás helyzetét, az eladásra kerülő áru minőségét, a termékek kiállítását, elhelyezését, a vásárlók helyzetét, kikérve véleményüket az illető piacok helyzetéről, részletesen megérdeklődve panaszait az élelmiszerellátással kapcsolatban. Egyes piacokon meg lehetett állapítani, hogy elegendő mennyiségű volt a mindennemű zöldségfelekből (káposzta, karfiol, paradicsom, hónapos retek, paradicsompaprika, sárgarépa, zeller, cékla stb.) jó volt az ellátás marha-, sertés- és juhhusból, halból. Ugyanakkor más piacokon csak elegendő mennyiségben, vagy egyáltalán nem volt hús, friss hal, tej, az eladásra került burgonya pedig nem volt megfelelő minőségi szempontból.

A fővárosi piacokon tett néhány órási látogatás után Nicolae Ceaușescu elvtárs a Párt Központi Bizottságának székházában operatív munkalülest hívott össze, s azon részt vettek a következő elvtársak: Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdet, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Ioșif Banc, Ion Traian, Angelo Miculescu — mezőgazdasági és erdőgazdálkodási miniszter, Gheorghe Moldovan — élelmiszeripari miniszter, Nicolae Bozdog belkereskedelmi miniszter, Cornel Onescu — belügyminiszter, Vasile Potop, központi bizottsági osztályvezető, Alexa Augustin, Románia Szocialista Köztársaság főügyésze, Cornel Nicolau, a Mezőgazdasági és Erdőgazdálkodási Minisztérium zöldség- és gyümölcsértékesítési főosztályának vezetője. Ez alkalommal éles bírálati szel-

lemben elemezték a fővárosi piacokon, raktárakban és üzletekben tapasztalt hiányosságokat, a hiányosságok okait, valamint a különböző minisztériumok és szakintézmények ezzel kapcsolatos felelősségét.

Attekintették a fővárosi piacok gyenge tevékenységét november 5-én reggel. Mint kitudott, nincs kellő összhang a Belkereskedelmi Minisztérium, az Élelmiszeripari Minisztérium, a Mezőgazdasági- és Erdőgazdálkodási Minisztérium között a fogyasztási célokat szolgáló tevékenység biztosítása, valamint a piacok és az üzletek ütemes tevékenységének tekintetében. Utmutatások hangzottak el a szükséges felmérésnek javítása ügyében, valamint a szükséges tevékenységek operatív biztosítása érdekében. Nicolae Ceaușescu elvtárs ugyancsak utasította az illetékeseket, hogy a fővárosban tartaleköljanak bizonyos tevékenységet, hogy bármely napon gyorsan pótolhassák az esetleges keselmékből származó hiányokat.

Megállapítást nyert, hogy a piacokra kerülő friss hús- és haltermékeket nem osztják el körülmények és utmutatás hangzott el, miszerint ki kell alakítani a termékek elosztásának szigorú rendszerét, hogy az összes fővárosi piacokon legyen friss hús és hal.

Az ülése megkülönböztetett figyelemmel elemezték a burgonyatermesztés nem kielégítő helyzetét a fővárosi piacokon. A Párt főtitkára megállapította: különböző piacokon a burgonyát nem osztályozták, ami a Mezőgazdasági- és Erdőgazdálkodási Minisztérium keretében működő zöldség- és gyümölcsértékesítési főosztály, valamint a kereskedelmi szervezetek a lakossággal szembeni súlyos felelőtlenségére vall. Nicolae Ceaușescu elvtárs rámutatott, hogy a legszigorúbban meg kell büntetni azokat, akik ezért felelnek, valamint az ilyen burgonyát átvételező és forgalmazó összes alkalmazottakat.

A pártfőtitkár úgy döntött, hogy az illetékes szervek haladéktalanul vonják ki a fővárosi piacokról a minőségileg nem megfelelő összes burgonyamennyiségeket. Közölte, haladéktalanul ki kell választani a burgonyát mind a fővárosi forgalmazó központokban, mind pedig a raktárakban, ki kell küszöbölni a rossz minőségű vagy szennyezett burgonyát, a piacokon

csak a keresletnek megfelelő minőségű burgonyát szabad forgalmazni.

A párt- és államvezetőség határozata alapján intézkedések történtek, hogy kellő mennyiségű burgonyátartalek álljon rendelkezésre a kereslet kielégítéséhez mind az ősz folyamán, mind pedig egész télen; jelentős mennyiségű burgonyát importáltak és importálunk az idej természeti csapás okozta hiány pótlásához. Nicolae Ceaușescu elvtárs utasította az illetékeseket, hogy növeljék az átlam, a fogyasztási szövetkezetek rendelkezésére álló burgonyakészletet, vásároljanak fel többet az egyéni termelőktől.

Ceaușescu elvtárs bírálta a tegnapi látogatása folyamán a zöldség- és gyümölcsraktárakban tapasztalt meg nem felelő állapotokat, s kijelentette, gyors és szervezett ellenőrzést kell végrehajtani minden ilyen fővárosi és vidéki raktárban, sürgősen intézkedni kell a helyzet javításáról. Feladatokat jelölt meg, állítsanak össze programot, hogy országszerte egyszerű, de higiénikus raktárak épüljenek a zöldségféle és gyümölcs kifogástalan tárolásához.

Azokkal az intézkedésekkel kapcsolatosan, amelyeket a közfogyasztási mezőgazdasági élelmiszerek eladásának állandó tökéletesítése tesz szükségessé, a párt főtitkára hangsúlyozta, hogy minél sürgetőbb ki kell terjeszteni az előrecomagolt árueladást. Ez a módszer, amelyet a világ minden fejlett országában alkalmaznak, fontos jele a kulturált kereskedelemnek, és számtalan előnyt biztosít mind az eladási szervezetnek, mind a fogyasztóknak. Ez a módszer igen jó higiéniai feltételeket nyújt, lehetővé teszi a gyors beszerzést, valamint az önkiszolgáló rendszer széles körű bevezetését; ennek révén növekszik a munkatermelékenység a kereskedelemben, csökken az eladási egységekben alkalmazott személyzet száma. Ugyanakkor az előrecomagolt eladás lehetővé teszi az áru ki- és bevitelének csökkentését a csökkenett mennyiségben való kiállítását, a fogyasztónak pedig a folyamatos beszerzést a napi fogyasztáshoz szükséges mennyiségben; ez lehetővé teszi továbbá, hogy a vevő mindent saját ízele szerint válasszon ki, minthogy a termékeket

nagyobb választékban szemlélheti.

E problémával szoros összefüggésben kitűnt egy másik, a mezőgazdasági-élelmiszer-árak forgalmazásában nálunk megmutatózó fogyatékoság is, nevezetesen, hogy egyes lakosok nagy készleteket halmoznak fel. Meg kell mondani, hogy ez a törekvés — amely a nakronizmus a piaccal való kapcsolatokban és sok más országban már teljesen felszámolták — káros mind a vevőkre, mind a nemzetgazdaságra. Egyrészt azért, mert az általában romló élelmiszertermékek hamar elromlanak olyan feltételek között, ahogyan a lakosok a maguk lakásán tárolhatják őket és ezzel anyagilag károsodnak, másrészt megfosztja őket attól a lehetőségtől, hogy naponta friss termékeket fogyasszanak. Ugyanakkor, az ilyen beszerzési módszer, nagyobb arányokban, zavarokat okozhat és okoz is a piacok ütemes ellátásában, időszakos kieséseket vált ki az ellátási egységeknél és a lakosság körében bizonyos pszichizist, negatív hatást vált ki. Emellett, a tények azt bizonyítják, hogy egyesek, akik nagy készleteket vásárolnak, nem a maguk ellátására teszik ezt, hanem üzérkednek az élelmiszertermékekkel, a piacokon magasabb áron árják tovább. Szükséges, hogy az illetékes szervek és maguk a lakosok küzdjenek a mentalitás ellen, s támogassák azt a törekvést, hogy az egész fogyasztó közösség állandóan ellássa friss mezőgazdasági élelmiszertermékekkel.

Az ülés végén hangsúlyozták, hogy megfelelő mennyiségű mezőgazdasági élelmiszer áll rendelkezésre a lakosság egész évi kifogástalan ellátására. Feladatult tüzték ki azonnali intézkedések hozatalát a minisztériumok és Bukarest municípium néptanácsa tevékenységének megjavítására, hogy a rendelkezésünkre álló tartalekokat ütemesen és ésszerűen elosztva forgalmazzák a piacon. A párt főtitkára utasítást adott arra, hogy naponta szigorúan kövessék figyelemmel a szóban forgó árucikkek forgalmazását a piacokon, hogy mindennemű hiányosságot operatív kiűzöböljenek. A pártiszervek és szervezetek feladata, behatolva felügyelni a megjelölt utmutatások és intézkedések teljesítésére, a legérélyesebben, leghatározottabban és következetesen fellépni a fogyasztási szükségletek minél jobb kielégítése érdekében.

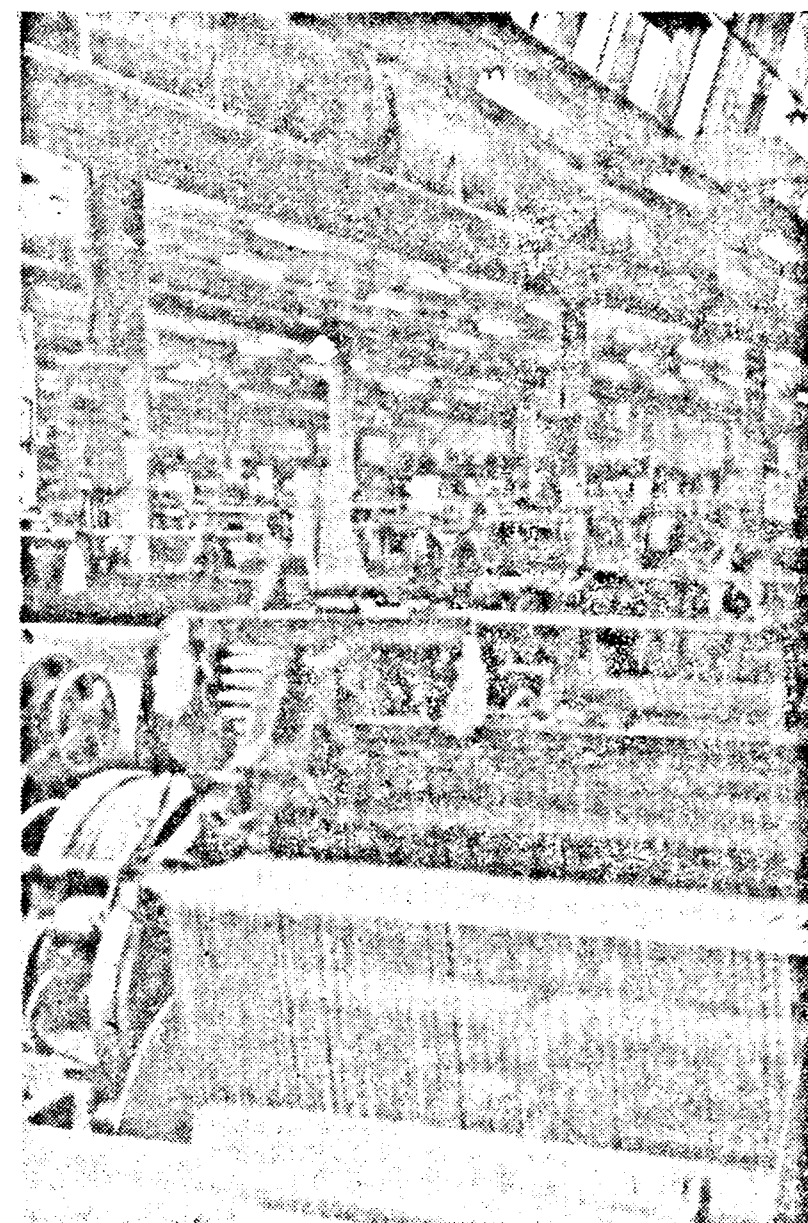
(Agerpres)

A hazai traktorok családjáról

Traktoraink népes családjának számos nemzetközi vásáron volt jelen. Ott voltak a nemrég bezárt első Bukaresti Nemzetközi Vásáron is. Ott voltak és különösen a rombusztus S-1500-as hernyótalpas traktor vonta magára a látogatók figyelmét. Születési bizonyítványán még alig száradt meg a tinta. Még nem is olyan régen csak az S-1300-as nevet viselte. És íme nevet kellett változtatnia annak jeléül, hogy a traktor motorteljesítménye 130 lóerőről 150 lóerőre növekedett. A több, mint 14.500 kiló súlyú óriási gépezet hatalmas

vontató erővel rendelkezik. Egyebek között 3,89 méter munkaszélességű talajgyémselő gépek vontatására alkalmas, ami rendkívül használhatóvá teszi a nagy talajjavító munkatelepeken és öntözőberendezések létesítésénél egyaránt.

A vásáron kiállított hazai traktorok széles skálája ékesztő bizonyítja a brassói traktortörzssokoldalú fejlődését. Csupán a 4 lóerős traktorok családjának nem kevesebb, mint 9 tagja húzódot meg szerényen, igen, szerényen a 6000 méter mélységig lejutó szar-

A Textilipari Kombinát UTA gyáregységének szövedéjében

Aradi színművészt tüntettek ki

Tegnap este nyújtották át Constantin Adamovici-nak, az Aradi Allami Színház művésznének a „100 év Lenin születésénél” jubiláris emlékérmét. N. Págyon Harmadik patetikus című színművében nyújtott V. I. Lenin alakítását.

A kitüntetést Alekszandr Baholdin, a szovjet követség másodtitkára nyújtotta át.

Lenin alakjának megszemélyesítője, Constantin Adamovici megköszönte a szovjet államnak azt a nagy megtiszteltetést, amelyben őt részesítették.

Az 1000 lej értékű késztermék előállításához szükséges költségek felhasználása

A régi szólás butának mondja a csizmát, talán azért, mert üres a feje. Ujjában a csizma is változik. A műbőrre szalma lehet hálatalan, nem kifűzhető termék, ahogy Mizul Gheorghe főkönyvelő állítja. Szin a Temesvári Bőrpári Kombináthoz tartozó Libertatea cipő- és kaptafagyár.

Az ezer lej értékű késztermék előállításához szükséges költségeket a gyár 9 havi megvalósítások alapján 72 lejjel meghaladta, ami a globális termeléshez számítva közel 5 millió lej többletköltséget jelent. A főkönyvelő és Ghisa Sineria könyvelőnő társaságában próbáljuk elemezni a súlyos gazdasági helyzet okait. Az 5 millió lejnyi többletköltség a 9 hónap alatt a következőképpen oszlik meg: 675 ezer lej nem gazdaságos költségek, 120 ezer lej minőségileg nem megfelelő áruk javításának, kicserélésének költsége, 290 ezer lej többletmunkaerő alkalmazásának költsége és végül 3,9 millió lej az elmult év többletköltségeit jelent, melyeket ártírtak erre az évre. Nézzük külön-külön ezeket a tényezőket.

A minőségileg meg nem felelő áruk javításának vagy kicserélésének költsége sokak előtt világos. Csökkentése a minőség javítása révén a gyár elsődleges feladata kell hogy legyen. A termékek minőségi hibáit két fontosabb ok váltotta ki: a műbőr rejtett hibája vagy kisebb mértékben a talp leválása; esetleg más, feldolgozás okozta elégtelenség.

A több mint fél millió lej értékű nem gazdaságos költségek legfontosabb alkotóeleme 550 ezer lej értékben a többletkamat volt, melyet normán felüli nyersanyag- és termékkészletekért fizettek. Ismerve Arad megye könnyűipari vállalataiban a normán felüli készletek helyzetét, tuizás nélkül mondhatjuk, hogy a többletkamatok összege véve alapul a Libertatea gyár a rossz gazdálkodás terén az első között van. Igaz, az elmult hónapok folyamán csökkent a normán felüli készlet — vagyis a nyersanyagoknál a júliusi 3,3 millióhoz képest most 850 ezer lej értékű, a késztermékeknél az augusztusi 35 ezer pár cipő helyett 18 ezer pár van a raktárakban — leszállításukkal sürgősen és nagy lendülettel kell folytatni. Annál inkább, mivel urban van Arad felé 35 ezer pár női műbőrscizma, melyeket a bukaresti textil és cipő nagykereskedelmi vállalat utasított vissza a műbőr említett rejtett hibája miatt és értékesítésükről a Libertatea gyárnak kell gondoskodnia. Ez a hatalmas szállítmány, melyet az év első hónapjában gyártottak és adtak át a kereskedelemnek, újabb árt a gyár amugy is nagyon zárt

jából nincs jelentősége az okoknak. A gyár szempontjából annál inkább. A rejtett hibával gyártott és forgalomba hozott műbőr okozta minőségi elégtelenségeket az ezt termelő egység a felelős. Jelen esetben a temesvári Victoria üzem gyártotta a műbőrt, laboratóriumban kimutatható rejtett hibával. A rejtett hiba az volt, hogy a műbőr minusz 12 C fokon 3000—24000 hajlítást után megrepedt, holott 130 ezer hajlítást kellett volna kiállania ilyen hőmérsékleten. A műbőr rejtett hibájának nagy része volt abban, hogy a Libertatea gyár nehéz pénzügyi helyzetbe került.

A többletmunkaerő alkalmazásának költsége elsősorban felduzzasztott szabadságpenzalap felhasználását jelentette olyan időszakokban, amikor a gyárnak nem volt pénzügyi helyzetének. Pedig a hibáért elsősorban a temesvári Victoria üzem felelős. A Temesvári Bőrpári Kombinát vezetőségének és ha szükséges, a Könyvüipari Minisztériumnak is mindent meg kell tennie azért, hogy azokon cserélődjen az ostar, akik a hibakért valóban felelősek.

Az 1969-es év 4 millió lejnyi többletköltsége, amely összeggel az ez évi önköltséget terheltek meg a Libertateában, a gyári vezetés óriási mulasztása mellett az akkori felső szerv, a Nagyvárad Bőrpári Kombinát vezetőségének helytelen orientálódását is jelenti. Ebből az összegből nagy részt tesz ki a műbőr rejtett hibája miatt történt meghibásodások javítására vagy a hibás cipők kicserélésére költött pénz. A gyártar viszont a mai napig sem kártalanították ezért.

A 4 millió lejnyi többletköltség egy részét olyan szükséges és reális költségek is képezték, amelyek a gyártandó termékek milyenségének előre nem láthatósága miatt az önköltség tervében nem szerepeltek és a vezetésnek hanyagsága miatt utólag sem kerültek bele. Ilyen volt többek között 1,4 millió lej értékben a női csizmánál használt villámzárok értéke. Távolról sem lehet természetesen tervezési hibák számlájára írni a tavalyi év hiányosságait. A többletköltségek keletkezésének okait a termelési folyamatban is meg lehet találni, a rossz minőségben, a fájlagos anyagfogyasztási normák meghaladásában, a termelési kapacitás le nem fedésében stb.

A műbőr gyártásának szabványát végre kiegészítették, 130 ezer hajlítást kell kiállnia a cipőknek minusz 12 fok C hőmérsékleten. Így lényegesen kisebb a lehetősége annak, hogy repedések miatt keletkezzen minőségi hibák. Előfordulhatnak azonban más minőségi hibák is. A nyersanyagok átvételének sokkal nagyobb figyelmet kell szentelni a Libertateában. A gyár rendelkezik laboratóriummal, igénybe vehetik más egységek vizsgálatának eredményeit is. Gondoskodni kell arról, hogy ne kerüljen a gyárba nyersanyag rejtett hibával, minőségi elégtelenségekkel. Az ügyviteli tevékenység gépezetét is gyárakban kell oldani, hozzáértőbb irányítással, szisztematikusan ellenőrzéssel. Ajánljuk ezt a kérdést a Temesvári Bőrpári Kombinát figyelmébe is.

Jelenleg a gyár képviselői szerződésükön vesznek részt. Ugy látszik, a Libertatea védjegye kezdi visszanyerni a vásárlók megbecsülését. A jövő év első felének termelőkapacitása teljes egészében le van fedve.

FEKETE GEZA

Lapunk tartalmából

A mezőgazdasági termények begyűjtése és biztonságba helyezése — a közvagyonvédelem egyik aktuális követelménye

A munka és szorgalom dicsérete

SPORT

II. oldal

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANAT

KÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTO •
Magazin
III. oldal

Fejlődik a község

Köztudott, hogy a vidéki lakosság minden évben bizonyos összeggel hozzájárul a különböző közhatalmu munkálatok finanszírozásához, újabb létesítmények építéséhez. A nagyszintűek úgy döntöttek, hogy 200 férőhelyes művelődési otthont építenek. S mivel ez a kulturális létesítmény többszáz ezer lebe kerül, szakaszonként valóslítja meg a célkitűzést. Ebben az esztendőben beszerezték a szükséges anyagokat, jövőre pedig hozzájárulnak az építkezéshez. Előreláthatólag az 1971-es esztendő végéig használatba is adják az új kulturothont.

Szapárligetén mintegy 45 ezer lejt fordítottak az általános iskola épületének javítására. Agyán több mint 4 ezer betonlapot helyeztek a járdákra, jövőre pedig új óvodát építenek.

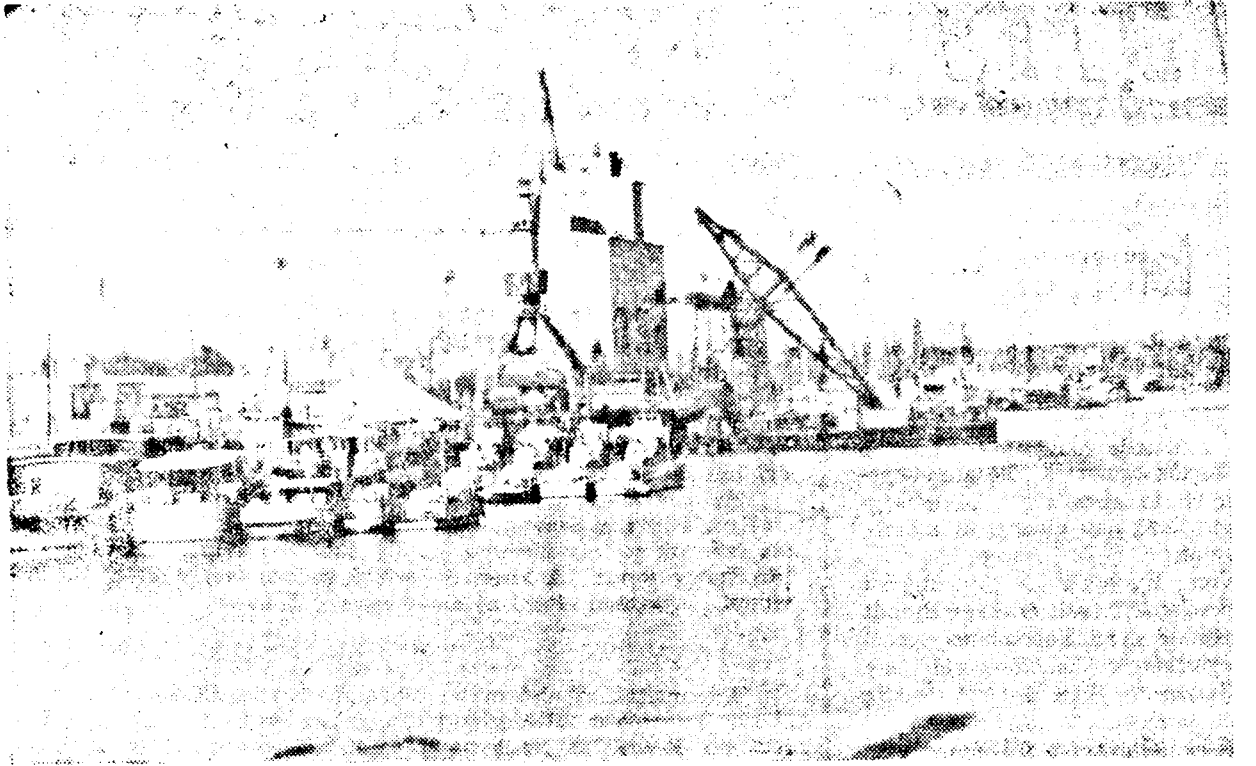
A MUNKA ÉS SZORGALOM DICSÉRETE

15. szám. A szöveg első oldalán fel kell tüntetni a versenymottóját és a szerző nevével együtt mellékelni kell egy borítékot.

A Republicii ut 44. szamu házban jártunk, egy, az ILLA címére szóló panasz kivizsgálása végett. A lakók — amikor megjutdák, hogy az újságtól jöttek — arra kértek: „ha már itt vagyunk, ne hagyjuk figyelmen kívül azt a föld, kötörmé-
lék, és szemétrakást, mely az udvarban, közvetlenül a kapu bejáratánál éktele-
kedik”. Nem is hagytuk, hiszen újszölván belebot-
lottunk...

A Közelelmzési Trösztnék és részben a ház lakóinak dolgoz-
zott itt az IJPCA vállalat. A Crisana falatozó átalakítási munkálatait vége-
ték, majd ide és a lakásokba is bevezet-
ték a távfűtést. De a lakókat földet, törmé-
léket, „otfelejtették” az udvaron. A Köz-
élelmzési Tröszti, a lakók reklamációjá-
nak hatására egy rész-
ét a szemétnék el-
hordatta („A mi r-
szünetk elszállít-
tuk” — mondotta
erről Enăscu

Constantin beruhá-
zi technikus). De a
többi ott maradt. Pe-
dig — erről a doku-
mentumokból meg-
győződöttünk —
az IJPCA a kiásított föld-
és a kötörmélek el-
szállítási költségeit
is felszámolta a
trösztnék. És joggal
feleltétezzük, hogy a
ház lakóinak végzett
munkánál is be-
kalkulálták ezt a
költséget. A pénz
tehát régen megkap-
ta. De mikor tünté-
tik el a munkájuk ut-
án maradt „nyomo-
kat”?

A GIUGUI KIKÖTŐ

ŰRKUTATÁS

Felhívás a világ tudósaihoz

Az Országos Űrhajózási és Űrkutatási Hivatal (NASA) felhívást intézett a világ tudósaihoz, hogy vegyenek részt a jelenlegi évtized végére tervezett „nagy bolygó körüli utazás” előzetes tanulmányaiban. A NASA leszögezte, hogy a tanulmányokkal meghatározzák három, ember nélküli bolygóközi repülés szakaszát. A terv szerint a Jupiter, a Saturnus, az Uranus, a Neptunus és a Pluto közelében való repülésről van szó. Amikor az űrszondák valamelyik bolygó közelébe érnek, sebességük és az illető bolygó vonzereje kölcsönhatásaként az űrhajó a következő bolygó felé veszi útját. Minden egyes utazás hét és fél évtől kilenc és fél évig tart.

A három nagy „bolygó körüli utazás” előíranyozza adatok beszerzését az illető bolygók fizikai tulajdonságairól, légköréről, domborzatáról, hőmérsékletéről, ionizált részecskéiről, keringési idejéről, gravitációs teréről stb.

Az érdeklődő tudósokat felhívták, hogy küldjék el javaslatukat a NASA címére 1971. január 18-ig.

Irány a Hold — Start 1971 július 25-én

A legtekélyesebb technikai eszközökkel szerelik fel a jövő év július 25-én utnak indítandó Apollo-15-öt. David Scott, az űrhajó parancsnoka és James Irwin kis terepjáró birtokában lényegesen nagyobb területen folytathatja majd a kutatást. Többek között aknavetőt szerelnek fel a Holdra, amelyet földi távvezérléssel működtetnek. Négy akna kilövésével 660 méter mélységig vizsgálhatják a holdrétegeket.

Mielőtt leszállnának az Esőktengerben, 11 kilós kis mesterséges hold válik le a vezérhajóról, amelyet Alfred Worden irányít, és a légkör nyomait igyekszik felkutatni a Hold körül. A két asztronauta háromszori kiszállással összesen 40 órát tölt a Hold felszínén. Az űrhajósok különböző készülékeket szerelnek fel és holdmintákat gyűjtenek.

Önműködő űrállomás küldhető a Hold bármely övezetébe

A holdfelszín tengerei és óceánjai az égitest melyén alakultak ki hosszú folyamatok következtében — állapítják meg a szovjet tudósok. Tudományos körökben egyébként remélik, hogy a Luna-16 önműködő űrállomás adatai birtokában teljesebb képet lehet majd alkotni a holdfelszín szerkezetéről és tisztázni lehet a holdbeli tengerek és óceánok kialakulásának kérdését.

A holdminták beható tanulmányozása után más szempontból vizsgálhatunk meg bizonyos kozmikus folyamatokat, például a Hold keletkezését és a meteoritok ezzel összefüggő szerepét — hangsztatja V. Menner akadémikus. Véleménye szerint a Luna-16 kísérlet bebizonyította, hogy automatizált űrállomást lehet küldeni az égitest bármely övezetébe, mégpedig az ember vezetése nélkül.

Csillagászati obszervatórium a világűrben

November 23-án OAO típusú orbitális csillagászati mesterséges hold nagy teljesítményű teleszkópot visz ki a világűrbe — jelentette be a NASA. A 2110 kilós mesterséges hold csőalakú, két szárnyal. A szükséges energiát napenergia szolgáltatja. Az obszervatórium tudományos adatokat gyűjt a csillagok születéséről és fejlettségéről.

Az első hasonló mesterséges holdat, az OAO-1-et, 1966-ban bocsátották fel. De üzemhiba miatt nem működött. Utóda, a két évvel később felbocsátott OAO-2 ma is jelentős csillagászati adatokat szolgáltat.

Gyártás-folyamat-ellenőrző állomás

A Rm. Vilcea-i bányavállalatához tartozó Ocnele Mari-i sókitermelésnél gyártási folyamat-ellenőrző állomást létesítettek. Az állomást többek között egy olyan hazai gyártmányú készülékkel látták el, amely önműködően jelzi valamennyi szonda szoldatának hőmérsékletét és hővezetőképességét. Az Ocnele Mari-i sóbánya — a Rm. Vilcea-i vegyészeti telep egyik fontos nyersanyagának szállítója — így hazánk legnagyobb ilyen sókitermelő egységévé vált.

Milu Oslobeanu és Iosif Romanescu, a murfatlari-i szőlészeti kísérleti állomás mérnöke, illetve technikusai újították meg az állomást. Az új szőlőfajta korán ér és ellenáll a szárazságnak, fagyáll és kártevőkkel szemben. A fehér-sárgás színű szőlő már augusztus 10 és 20 között beéri, s a szemek husosak, közepényságúak, jól bírják a szállítást, s cukortartalmuk literenként 150–165 gramm. A magas műveléssel termesztett új fajtánál évente több mint 28 ezer kilót érnek el hektáronként a telepítéstől számított hatodik évben.

Vegetatív szaporítás mesterséges talajon

Németország Szövetségi Köztársaságában nemrég egy poliuretán alapú speciális műanyagot állítottak elő meglehetősen nagy mennyiségű vegetatív szaporításhoz. Nagy előnye, hogy anyagának szerkezete igen kedvező a növények fejlődésére. A mesterséges talajt 12–15 liter térfogat súlyú blokkokban állítják elő, melyekben a víz, a levegő és a hő kiegyenlített cirkulációja ideális környezetet teremt a megderesztés számára. A készítményt a dortmundi virágkiállításán már be is mutatták.

A marosvásárhelyi radiológiai klinika specialista dr. Anton Pupa vezetésével a bőr és a szem felületi tumorjainak kezelésére betasugár-terápiát alkalmaznak — sugárforrásként stroncium 90-et használnak. A beta sugarak csökkentett behatolási képességük, ezáltal nem tesznek kárt a mélyebben lévő szövetekben. Eddig több mint száz beteget ilyen jó eredménnyel kezeltek.

Idomított delfinek a tengerparton

Konstanca és Mantaia között, a Tábae-tó partján, nagyszabású kulturális-tudományos és üdülő komplexum létesült. Itt megkezdődött az ország első, idomított delfinek szánt medence építése. Az uszoda négy, összesen 240 négyzetméter területű, négy méter mély medencéből, egy 600 ülőhelyes amfiteátrumból tevődik össze, s elérhető a nagy vonzerőt gyakorol majd a tengerpart látogatóira. Az új építménnyel befejeződik a „Litoral”-állatkert kifejlesztésének első szakasza. Ennek keretében már felváltották a planetáriumot, a napmegfigyelő-állomást és a népi csillagászati obszervatóriumot. Előirányozták még egy új akvárium, egy fókáknak szánt medence, egy mikrodelfin és egy doboduzsai jellegű kis falumúzeum építését. Ez utóbbiban szalmamotokat, halászkunyhókat, pásztorházakat stb. fognak elhelyezni.

Cseppnek A NAGYVILÁGBÓL

■ Belejezték a rigai Szent Péter templom restaurálását. Az 1206-os krónika Európa legmagasabb faépületként emlegetik. A 120 méteres torony tetején újból látható az aranyozott kakas, amelyet a háború idején repszdarab döntött le.

■ A turisták felvonón fognak a toronyba jutni.

■ A Karlovy-Vary fővárosát erózió kupolával fedik be. A tetőzet 12,5 méter magas lesz és 300 négyzetméter területet fog befedni. Tekintettel arra, hogy a boltzat üvegbe készül, különleges feldolgozásnak vetik alá, hogy egyaránt ellenálljon a kemény fagyoknak és a gőznek, amely a 70 fokok forrásvízből szabadul fel.

■ A kupola 1972-re készül el.

■ Az amerikai Easter Airlines társaság két titkos fegyvert kíván kipróbálni a repülőgépek ellen. Az egyik egy elektronikus szerkezet, amely végső szükség esetén felfedez a repülőgépen tartózkodó legkisebb objektumot, a másikat pedig golyókat röpít a repülőgépre. A társaság szövegében közölte, hogy más földi védelmi berendezést is kipróbál, amely meg a repülőgépen felderíti az utasok csomagjaiban elrejtett fém tárgyakat.

■ Egy londoni árverésen 1900 fontsterlingért cserélt gazdát egy eddig ismeretlen Napóleon-level, amelyet a waterlooi csata előtt két nappal intézett Ney marsallhoz. Napóleon azzal a szemrehányással illeti hadvezérét, hogy túl lassan hajtja végre parancsait. A jelek szerint a level soha sem jutott el a címzetthez. A vásárló egy francia személy, aki titokban tartja nevét.

Elektromágneses hullámok a Rák kód körül

Kétszeres fénysebességgel, másodpercenként 598 000 kilométeres sebességgel terjedő elektromágneses hullámokat mutatott ki az 5000 fényévre lévő Rák-kód körül az Oxfordi Egyetem műszaki tudományos osztályának két kutatója, dr. J. F. Allen és Geoffrey Endean munkatársaival. A brit tudósok bejelentésükhöz hozzáfűzték, a felfedezés nem cáfolja Einsteinnek azt a közismert tételét, hogy a világegyetemben anyagi részecske nem haladhatja meg a fénysebességet (298 ezer kilométer másodpercenként), mert

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANAT

KÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTO •

HÍREK • RIPORTOK • JEGYZETEK •

VL

Magazin

H • ÚTLEÍRÁSOK • HUMOR

Repülőter mesterséges szigeten

Japán szakemberek elkészítették a tervrajzát egy olyan nemzetközi repülőternek, amelyet teljes egészében mesterséges szigeten építenek fel. Az Oszakától mintegy 10 kilométerre, az óceánon felepitendő új repülőtér a helységen kívül a Kansai tartományi Kobe és Kyoto városokat is kiszolgálja. A 4 kilométer hosszú főútutópályán kívül két másik kifutópályát is építenek. A repülőtér a várostól elválasztó 10 kilométeres távolságnak az az előnye, hogy a lakosságot nem fogja zavarni a reaktorok zaja.

A japán építészeti minisztérium főleg a területi hány miatt hagyta jóvá a csaknem félmilliárd dollárba kerülő mesterséges sziget felépítését.

Egyszerű hűtés

Az ausztráliai Stuart Fox, aki megunta, hogy állandóan csak meleg söröt igyon, bejelentette: kitalálta a hűtést talált fel. Egy olyan kannát állított össze, amelyben az ital 40 másodperc alatt az eredeti 32 fokról 4 Celsius fokra hűl le. „Tálalóháza” a gázok hővezetési együtthatójának fizikai elméletén alapszik. A kannába „bedolgozott” cseppfolyósított gáz gombnyomásra kicsapódik, s ezáltal a folyadék azonnal lehűl. A feltaláló elmondta, hogy a cseppfolyósított gáz összetételének megállapításához két és fél évi kísérletre volt szüksége.

■ Akárcsak Velence, az Adriai-tenger partján lévő Ravenna is süllyed. Az elmúlt 60 évben a város 60 centiméterrel került mélyebbre. Ugyanebben az időben Velence 20 centiméterrel süllyedt. A süllyedés részben annak tulajdonítható, hogy az északi-sarki jégtagok olvadása következtében az Adriai-tenger szintje évente másfél milliméterrel emelkedik.

A jelenség fő oka azonban, az olasz katonai földrajztudósok szerint az, hogy a Genova—Brescia vonalától északra fekvő szárazföld emelkedik, a délkeletre lévő rész pedig süllyed. Ez különösen érezhető a Po deltájában és Ravennánál. A deltában 1950 és 1957 között átlagosan évi 30 centiméterrel süllyedt a talaj.

■ A Mitsui Japan hajógyárban 280 420 tonnás tartályhajót építettek 35 000 lóerős Diesel-motorral. A Berge King nevű tartályhajót a Bergesen norvég vállalatnak szálították. Ez a legnagyobb hajó, amelyet Japán hajógyárakban európai társaság számára építettek.

■ A fejlett országokban a halálesetek nagy részét szív- és érmegetegedések, valamint rák okozza. Ezt a következtetést vonja le az Egészségügyi Világszervezet egyik bizottságának Genfben kiadott jelentése. Növekszik a gépkocsibalesetek áldozatainak és az öngyilkosoknak a száma is.

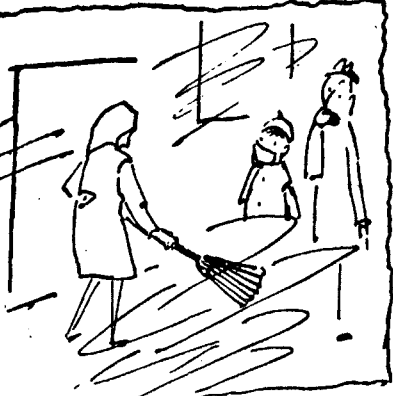
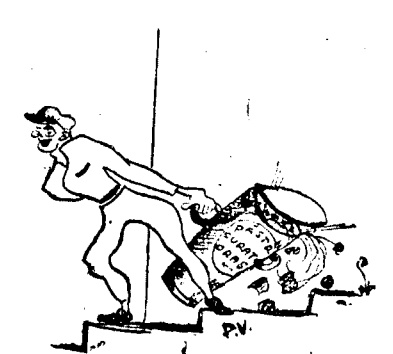
■ A British Petroleum társaság közölte, hogy nagy kőolajlelőhelyt tárt fel az Északi-tengerben, 180 kilométerre északkeletre a skóciai Aberdeen-től.

■ Az Északi-tengerben ez eddig a legnagyobb tartalék kőolajlelőhely. Naponta legalább 4709 barrel olaj bányászható itt.

GYERMEKEINK KEDVENCEI

A karikatúra szemével

A kiadós vasárnapi vacsora után kimentem egy kicsit a Maros partjára. Sétáltam felőrá a sült csirkét, amikor a nyári színház előtt hirtelen elém toppant egy sötét borkorba egy még sötétebb bandita. Alárcsál és alvázpisztollyal. És képzeli csak: se szó, se beszéd, pillanatok alatt Jefe gyűzött. (Ha megtudná szegény Zoltán bácsi, hogy nincs már meg a hatlövétű öngyújtó, amit tőle örökölt, megfordulna urnájában.)

Aztán nem tudom mi történt velem, csak arra emlékszem, hogy egy világító szemű, dőlőg ember elé vezettek, aki kijelentette, hogy ő Argoman Superdiabolikus. Erre én megharagudtam és megkértem, hogy engedjen haza. Az uriember nem válaszolt, csak mosolygott mint egy színész, beült egy fecskeszárnnyal kocsiba csokolázza egy millióra lányal.

Aztán nem tudom mi történt, csak arra emlékszem, hogy kezelt csoklókat Old Shaterhandnak és megkértem, hogy szabadon hagyjon egy gonoszról. En egy Trabant csok-

magtartóiban is elférnek, beépítve persze, mondhatom. A derék sapdarcu ráemelte sapát tekintet, de nem törődött velem, csak bájosan integetett a távolodó Winnetou után. És egy néni mellett, lát.

FILMEK

a huszonhatodik sorban zokogni kezdett.

Aztán nem tudom mi történt, csak arra emlékszem, hogy lenéztem és megláttam a tengert, felnéztem és megláttam egy kötélt, ami egy helikopterben végződött. A kormánytól ott ült Fantomas és épp taxifórnék készült alcázni magát. Mellette egy állig felcsodafegyverzett testőr egy spanyol gitárt hangolt, amellyel Jean Marais spanyol népdalokat

Aztán nem tudom mi történt, csak arra emlékszem, hogy egy nagykalapós cowboy karjaiban könyörögtem a főgépésznek, hogy vágja el a filmet. A főgépész azonban engem nézett a seriff lányának, csak annyit sugott barátásgosan a filemből, hogy fogjam be a potámat és azonnal mondjam meg, hol van a lyukas dollár. Nem tudtam megmondani.

Aztán nem tudom mi történt, csak arra emlékszem, hogy egy

élelmes detektiv következetesen börtönigazgatónak nézett, pedig igazán észrevehetné volna, hogy én tulajdonképpen doktor Mabuse vagyok — alszakállal. Első percben ugyan gyanús voltam, egészen addig, amíg kiugratlam egy rablóvezért a harmadik emeletről, megfőztem egy tömeggyilkost egy kadkénsvanban, megfojtottam egy sánta koldust, és felrobbantottam a börtönigazgatót, aki tulajdonképpen én voltam — szakállasan. S csak akkor engedte, hogy uzsonnázzam, amikor a sötét alagutban vérfagyaszító kacajjal letéptem az alszakállt és lesütött szemmel bevallottam neki, hogy én valójában Kiss Tóni, bélyeggyűjtő és szenvedélyes mozi-látogató vagyok.

Ezek után edesanyám vizes törülközőt helyezett el a homlokomon és alvásra biztatott. Nagynehezen el is aludtam. Csodálatos álmom volt. Képzelmek — művészfilmek vetítettek a moziban!

JUHÁSZ BÉLA

